

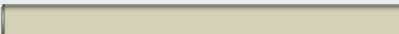
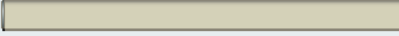
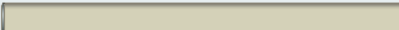

Vihreän liiton vastaukset

1. Virkakieli ja toimiva hyvinvointivaltio

Mitä tulisi tehdä, jotta asiointiprosessi ja siinä käytetty virkakieli ei estäisi avun ja sen tarvitsijan kohtaamista? Valitkaa vähintään yksi seuraavista vaihtoehtoista.

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 1,5)

(2.1) Turvataan mahdollisuus henkilökohtaiseen tapaamiseen virkailijan kanssa.		100%	1
(2.2) Organisoidaan helposti saavutettava puhelinneuvonta yhden luukun periaatteella.		100%	1
(2.3) Lisätään selkokielisen informaation määrää.		0%	0
(2.4) Lisätään sosiaaliasiamiesten määrää.		0%	0
(2.5) Säilytetään nykyinen käytäntö.		0%	0

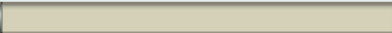

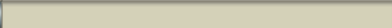
Kommentteja ja omia ehdotuksia:

1. Vihreät tavoittelee kaikille maksettavaa perustuloa, joka vähentäisi etuuskien hakutilanteita ja byrokratiaa varsinkin kuntien sosiaalitoimessa sekä paikkaisi aukkoja sosiaaliturvassa. Sosiaalityöntekijöille jäisi näin enemmän aikaa paneutua asiakkaiden muihinkin ongelmiin kuin perusturvaan. Yksi askel kohti perustuloa olisi toimeentulotuen perusosan siirto Kelan maksettavaksi, mikä voidaan toteuttaa nopeastikin. Tulevalla vaalikaudella voi olla hankalaa tehdä taloudellisesti suuria uudistuksia. Valtio velkaantuu nyt valtavasti ja velan kasvu täytyy pysäyttää. Vihreät ajaa tilanteen ratkaisemiseksi veroasteen maltillista korotusta, jotta leikkauksilta vältyttäisiin. (36035351) 🗨️

2. Tekstien ja kirjoitustyön lisääntyminen työelämässä

Mitä tekstien määrän lisääntymiselle pitäisi tehdä? Valitkaa vähintään yksi seuraavista vaihtoehdoista.

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 2)

(4.1) Lisätään henkilökuntaa, jotta varsinaisen työhön on riittävästi aikaa.		0%	0
(4.2) Kiinnitetään säädosehdotusten vaikutusten arvioinnissa entistä tarkemmin huomiota tekstityön tuottamaan hallinnolliseen taakkaan.		100%	1
(4.3) Säännellään sitä, kuinka paljon resurssi tekstitöitä saavat sijoittaa eri aloille.		0%	0
(4.4) Nimitetään tekstiasianvaltuutettu seuraamaan ja rajoittamaan tekstintuotantoa.		0%	0
(4.5) Tilanteeseen ei ole tarvetta puuttua.		0%	0

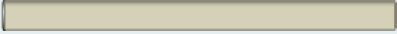
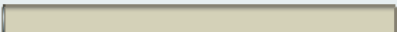
Kommenteja ja omia ehdotuksia:

1. Ensisijaisena keinona tekstityön vähentämiseen tulee olla toimintatapojen rakentaminen sellaisiksi, että työaika käytetään varsinaiseen tehtävään mahdollisimman paljon. (36035351) 🗨️

3. Viranomaisten nimien käyttökelpoisuus

Miten Suomessa pitäisi ratkaista viralliseen käyttöön tarkoitettujen viranomaispalvelujen ja paikannimistön käsittely? Valitkaa vähintään yksi seuraavista vaihtoehdoista.

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 2)

(6.1) Muodostetaan valtakunnallinen paikan nimilautakunta, joka koostuu keskeisistä viranomais- ja asiantuntijatahoista. Se antaisi ohjeita nimien muodostamisesta, ja sillä olisi kiistanalaisissa tapauksissa lakisääteinen oikeus päättää nimien hyväksymisestä tai hylkäämisestä.		0%	0
(6.2) Kotimaisten kielten tutkimuskeskukselle määritellään oikeus toimia kansallisena nimiasiantuntijaelimenä, jolta viranomaisten on pyydettävä nimistä lausunnot jo ennen päätöksentekoa.		100%	1
(6.3) Säädetään nimilaki, jossa selvästi määritellään, kenen vastuulle nimipäätökset eri tapauksissa kuuluvat ja mitä asiantuntemusta päätöksiä tehtäessä on käytettävä.		0%	0
(6.4) Kukin organisaatio päättää nimestään oman harkintansa mukaan. Viranomaisen voi käyttää apuna esimerkiksi mainostoimistojia tai nimikilpailuja.		0%	0

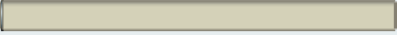
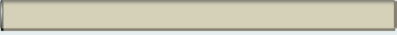
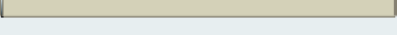
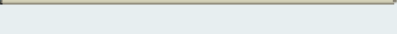
Kommentteja ja omia ehdotuksia:

1. Nimien koordinaatio on tärkeää, jottei syntyisi sekaannusta. Tämän johdosta Kotimaisten kielten tutkimuskeskukselle tulisi määritellä asiantuntijaelimen rooli. Nimeämiseen vaikuttavia tekijöitä on oikeakielisyyden lisäksi muitakin, esimerkiksi yksikön itsestään haluama imago. Hyvä uusi nimi voi olla ristiriidassa kielen normiston kanssa, sillä nimeämiseen sisältyy runouden kaltaista uutta luovaa, kielen säännöstöä rikkovaa kielellä toimimista. Nimeäminen voi myös epäonnistua. Se voidaan korjata helpommin uudella nimeämisellä kuin valvonnalla. (36035351)

4. Säädoskielen lautakunta

Mitä mieltä olette lautakunnan tarpeellisuudesta? Valitkaa yksi seuraavista vaihtoehdoista.

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 1)

(8.1) Säädoskielen lautakunta olisi hyödyllinen keino säädösten selkeyttämiseksi.		100%	1
(8.2) Lautakunta voisi olla hyödyllinen, mutta ensin sitä kannattaa kokeilla määräaikaisesti.		0%	0
(8.3) Lautakunnalla tuskin olisi suurta vaikutusta.		0%	0
(8.4) Lautakunnasta olisi rahanmenoa, josta ei olisi vastaavaa hyötyä.		0%	0
(8.5) Lautakunta vain hidastaisi säädösten valmistelua.		0%	0

Jos lautakunta perustettaisiin, millaisiin toimiin sen pitäisi ryhtyä? Valitkaa vähintään yksi seuraavista vaihtoehdoista.

Lautakunnan pitäisi

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 2,5)

(9.1) tarkistaa tärkeiden säädösten kieliasu sekä muodostaa sopivia termejä ja ilmauksia lainvalmistelijoiden tarpeisiin		0%	0
(9.2) antaa ohjeita siitä, mitä valmistelun eri vaiheissa pitäisi tehdä ymmärrettävyyden huomioon ottamiseksi		100%	1
(9.3) järjestää koulutusta ja teettää oppaita lainvalmistelijoille		100%	1
(9.4) teettää tutkimusta, jonka perusteella säädösten ymmärrettävyyttä voidaan parantaa		0%	0
(9.5) mitata pistokokein säännösten ymmärrettävyyttä ja raportoida tuloksista näkyvästi julkisuudessa.		0%	0

Kommentteja ja omia ehdotuksia:

1. Säädoskielen ymmärrettävyyttä on aina syytä pyrkiä lisäämään. Lait ja asetukset tulee mahdollisuuksien mukaan kirjoittaa sellaisiksi, että ne ymmärtää ilman juridista apua. Jos niitä ei pystytä sellaisiksi tekemään syystä tai toisesta, lakien ja asetusten yhteydessä tulee olla kansanomaisella tavalla tietoa säädösten sisällöstä. Ehdotettu säädoskielen lautakunta olisi hyödyllinen apu. On kuitenkin myös huomattava, että säädösten kieli vaatii kuitenkin sellaista tarkkuutta, että ymmärrettävyys väistämättä kärsii joissain tilanteissa. Toisaalta lait säätää eduskunta ja päätökset vaativat usein ristiriitaisten vaatimusten sovittamista yhteen kielellisin keinoin, jotka eivät välttämättä paranna ymmärrettävyyttä. Näiden seikkojen johdosta arkikielen ja juridisen kielen välillä tulee aina olemaan aina ristiriitoja. Tämän vuoksi lautakunnalle ja säädoskielen ymmärrettävyyden parantamiselle kannattaa asettaa realistisia tavoitteita. (36035351) 🗣️

5. Viranomaisten tekstinlaadinnan organisointi ja johtaminen

Viranomaistekstien laatua voidaan parantaa myös vaikuttamalla työn johtamiseen ja kirjoittajien asenteisiin ja taitoihin. Mitä keinoja mieluiten käyttäisitte?
Valitkaa vähintään yksi seuraavista vaihtoehtoista:

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 3,6)

(11.1) Kehitetään välineitä viranomaisten tekstien laadun mittaamiseen ja tehdään hyvästä kielestä yksi tulostavoite.		100%	1
(11.2) Nimetään organisaatioihin virkakielivastaavat, joilla on riittävät valtuudet organisaationsa kielenkäytön kehittämiseen, ja perustetaan virkakielivastaavien verkosto viemään yviä käytäntöjä organisaatiosta toiseen.		100%	1
(11.3) Korostetaan virkamiehille entistä selvemmin, että jokainen vastaa itse tekstiensä selkeydestä.		0%	0
(11.4) Varataan enemmän aikaa kirjoittamiseen, budjetoidaan säännölliseen täydennyskoulutukseen ja hankitaan kirjoittajien käyttöön apuvälineitä, kuten sanakirjoja, kirjoitusoppaita, oikolukuohjelmia, termipankkeja ym.		100%	1
(11.5) Kehitetään viranomaistekstien fraasipankkeja ja muita tietojärjestelmiä niin, että ne auttavat kirjoittamaan selkeitä tekstejä eivätkä ole selkeyden esteenä kuten nykyisin on laita.		100%	1
(11.6) Lisätään selkeän ja yleistajuisen kirjoittamisen opintoja hallinnon tehtäviin valmistavassa koulutuksessa ja kiinnitetään rekrytinnissa huomiota taitoon kirjoittaa selkeästi.		100%	1
(11.7) Viranomaistekstien laatu ei ole niin tärkeä tavoite, että siihen olisi syytä panostaa niukkoja voimavaroja.		0%	0

Kommentteja ja omia ehdotuksia

1. Kaikki esitetyt keinot auttavat hyvän virkakielen tuottamisessa. On myös syytä korostaa lukemisen ja ajattelemisen tärkeyttä. Virkakieltä kirjoittavat lukevat työkseen toisten samanlaisten henkilöiden kirjoittamia hallinnollisia asiakirjoja, joiden terminologia ja ajatuskuviot ovat usein peräisin pari vuosikymmentä aiemmasta yliopisto-opetuksen kielestä. Kieli ja sen taustalla ajattelu kehittyvät vain, jos ne saavat virikkeitä esimerkiksi kaunokirjallisuudesta ja akateemisen ajattelun tuoreemmista tuulista tai klassikoista. Kielellisten ja älyllisten virikkeiden tuominen kiireisille henkilöille on haaste, joka täytyy myös ottaa huomioon, jos virkakieltä aiotaan kehittää. Esimerkiksi johtavassa asemassa olevia voi olla hankala kannustaa lukemaan runoutta, tieteen uusimpia saavutuksia ja klassikoita, jos siihen ei ole luontaista kiinnostusta. (36035351)

6. Hyvän virkakielen hyödyt

Hyvästä virkakielestä on monenlaista hyötyä. Kuinka tärkeinä pidätte seuraavia asioita?

Kysymykseen vastanneet: 1

	1	2	3	4	5
1) Hyvä virkakieli auttaa kansalaisia noudattamaan viranomaisten määräyksiä ja lisää palvelujen saavutettavuutta. (ka: 5; yht: 1)	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 1
2) Hyvä virkakieli auttaa kansalaisia osallistumaan asioiden valmisteluun ja niistä käytävään keskusteluun. (ka: 5; yht: 1)	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 1
3) Hyvästä virkakielestä koituu julkisen talouden säästöjä, kun viranomaisilta ei kulu aikaa vaikeaselkoisten päätösten tai ohjeiden selittämiseen kansalaisille. (ka: 5; yht: 1)	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 1
4) Hyvä virkakieli auttaa tiedotusvälineitä kertomaan viranomaisten toiminnasta kansalaisille ja valvomaan viranomaisten toimintaa. (ka: 5; yht: 1)	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 1
5) Hyvä virkakieli lisää kansalaisten kiinnostusta politiikkaan ja kansalaisten luottamusta päätöksentekijöihin. (ka: 5; yht: 1)	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 1
ka: 5; yht: 5	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0	100% 5

Kommentteja ja omia ehdotuksia:

1. Hyvän virkakielen keskeiset edut on tässä listattu erinomaisella tavalla. (36035351)

7. Virkakielen parantaminen hallitusohjelmaan?

Kannatatteko sitä, että virkakielen parantaminen otetaan mukaan hallitusohjelmaan?

Kysymykseen vastanneet: 1 (ka: 1)

(15.1) Kannatamme		100%	1
(15.2) Emme kannata		0%	0
(15.3) Emme osaa sanoa		0%	0

Kommentteja:

1. Vihreät katsovat, että hallitusohjelmaan voidaan kirjata virkakielen parantaminen. Ymmärrettävä kielenkäyttö lisää hallinnon tuottavuutta. (36035351)